



باید برای مقابله با عربستان آماده شویم

صفحه ۲

یادداشت امروز

چالش‌های امنیت انرژی اروپا

دکتر جواد حق‌گو*

چالش‌های امنیت انرژی اروپا در ۲۰ سال گذشته دچار تحولات بنیادین شده است. از یک سو، تنش‌های سیاسی میان اروپا و روسیه همکاری آنها در زمینه انرژی را تضعیف کرده است و از سوی دیگر، تحولات مهم مربوط به انرژی در سطح جهانی که ناشی از توسعه فناوری و تغییرات ژئوپلیتیک است، اروپا را به سمت بازتعریف استراتژی امنیت انرژی خود هدایت کرده است. در این نوشتار ضمن بررسی نوع مناسبات میان اروپا و روسیه در حوزه انرژی به تلاش‌های اروپا برای بازتعریف سیاست‌های خود در این حوزه پرداخته‌ایم.

در چند سال گذشته بازارهای جهانی انرژی تغییرات مهمی را پشت سر گذاشته‌اند. پایداری قیمت بالای نفت عاملی اساسی برای توسعه دیگر منابع انرژی بوده است. توسعه گاز شیل در آمریکا از سال ۲۰۰۷ به بعد، به خودکفایی انرژی آمریکا منجر شده است که خود انقلابی در بازار جهانی انرژی به شمار می‌آید. نتیجه آن، افزایش قدرت صنعتی آمریکا و افزایش قدرت رقابت صنایع تولیدی و شیمیایی این کشور به دلیل ارزان شدن انرژی و پایین آمدن قیمت گاز است. به این عوامل باید حادثه اتمی فوکوشیما در مارس ۲۰۱۱ را افزود که به افزایش قیمت آل‌ان‌جی در آسیا منجر شد. تمام این عوامل بر استراتژی اروپا در تأمین انرژی خود اثرگذار است. در کنار تغییرهایی که بازار انرژی جهانی در چند سال گذشته شاهد آن بوده است، ۳ عامل «کافی نبودن منابع انرژی اروپا»، «فقدان انرژی اروپا» و «سیاست‌های جداگانه و پراکنده کشورهای اروپایی در حوزه انرژی»، به عنوان واقعیت‌های ثابت بر تعیین استراتژی‌های انرژی کشورهای اروپایی اثرگذار بوده است.

در نتیجه این ۳ واقعیت و نیز تغییرهای جهانی انرژی، امنیت انرژی اروپا با چالش‌هایی رو به افزایش مواجه است. آمارها نشان می‌دهد با وجود توسعه منابع جدید انرژی، سوخت‌های فسیلی همچنان بیشترین سهم را در مصرف انرژی اروپا دارند. از این رو، اروپا به میزان زیادی وابسته به منابع خارجی انرژی بویژه روسیه و بعد از آن خاورمیانه است. در حالی که تحولات جهانی و نوسانات در قیمت نفت و زغال‌سنگ بر امنیت انرژی اروپا اثرگذار است، امنیت انرژی اتحادیه اروپایی از گاز طبیعی بیشترین اثرپذیری را دارد. قطع عرضه نفت و زغال‌سنگ از یک منبع را اتحادیه اروپایی می‌تواند با واردات از منابع دیگر جبران کند اما در مورد گاز طبیعی به دلیل وابستگی به زیرساخت‌های سنگین برای انتقال گاز از محل تولید به مصرف‌کنندگان ناپای، تغییر منابع تأمین بسیار دشوار و هزینه‌بر است. به این ترتیب، اثرات اختلال در انتقال گاز طبیعی جدی است. منطقه‌ای بودن بازار گاز طبیعی نیز مزید بر علت است و بی‌ثباتی‌ها و ناآرامی‌ها در مسیر انتقال گاز، امنیت آن را تهدید می‌کند. از این رو است که امنیت انرژی در اروپا رابطه‌ای نزدیک با امنیت منابع گاز طبیعی دارد که خود به صورت عمده از روسیه تأمین می‌شود. در حال حاضر چندین کشور اروپایی پشت به گاز روسیه وابسته هستند. این وابستگی‌ها اهرم فشار مناسبی برای گرفتن امتیازهای سیاسی توسط روسیه بوده است. به عبارت دیگر روسیه با توجه به وابستگی حیاتی اروپا به خود در حوزه انرژی تاکنون در موضوعات گوناگون سیاسی از جمله نمونه اخیر اوکراین توانسته است تا حد مطلوبی از این اهرم فشار برای تحمیل خواسته‌های سیاسی خود استفاده کند. بر همین اساس، منازعه بین اوکراین و روسیه در سال‌های ۲۰۰۶ و ۲۰۰۹ به قطع صادرات گاز روسیه به اروپا انجامید و بخشی از اروپا را به تاریکی فرو برد. سال ۲۰۱۴ و با بالاگرفتن منازعه بین کیف و مسکو، صادرات گاز به اروپا به مدت ۴ ماه قطع شد. هر چند اروپا این بار با افزایش قابل ملاحظه ذخایر گاز برای مقابله با بحران آمادگی بیشتری داشت، اما دریافت نکردن گاز مورد نیاز صنایع در این مدت زمانی، تأثیرات اقتصادی منفی مهمی را بر جای گذاشت. این وضعیت مقابله با چالش وابستگی به گاز روسیه را برای کشورهای اروپایی به یک ضرورت تبدیل کرده است. در کنار افزایش بهره‌وری، به دلیل توسعه انرژی‌های نو و تجدیدپذیر و نیز تمرکز بیشتر بر استفاده از منابع داخلی اروپا، کشورهای اروپایی ناچار از تنوع بخشیدن به منابع انرژی خود هستند.

در نتیجه این ۳ واقعیت و نیز تغییرهای جهانی انرژی، امنیت انرژی اروپا با چالش‌هایی رو به افزایش مواجه است. آمارها نشان می‌دهد با وجود توسعه منابع جدید انرژی، سوخت‌های فسیلی همچنان بیشترین سهم را در مصرف انرژی اروپا دارند. از این رو، اروپا به میزان زیادی وابسته به منابع خارجی انرژی بویژه روسیه و بعد از آن خاورمیانه است. در حالی که تحولات جهانی و نوسانات در قیمت نفت و زغال‌سنگ بر امنیت انرژی اروپا اثرگذار است، امنیت انرژی اتحادیه اروپایی از گاز طبیعی بیشترین اثرپذیری را دارد. قطع عرضه نفت و زغال‌سنگ از یک منبع را اتحادیه اروپایی می‌تواند با واردات از منابع دیگر جبران کند اما در مورد گاز طبیعی به دلیل وابستگی به زیرساخت‌های سنگین برای انتقال گاز از محل تولید به مصرف‌کنندگان ناپای، تغییر منابع تأمین بسیار دشوار و هزینه‌بر است. به این ترتیب، اثرات اختلال در انتقال گاز طبیعی جدی است. منطقه‌ای بودن بازار گاز طبیعی نیز مزید بر علت است و بی‌ثباتی‌ها و ناآرامی‌ها در مسیر انتقال گاز، امنیت آن را تهدید می‌کند. از این رو است که امنیت انرژی در اروپا رابطه‌ای نزدیک با امنیت منابع گاز طبیعی دارد که خود به صورت عمده از روسیه تأمین می‌شود. در حال حاضر چندین کشور اروپایی پشت به گاز روسیه وابسته هستند. این وابستگی‌ها اهرم فشار مناسبی برای گرفتن امتیازهای سیاسی توسط روسیه بوده است. به عبارت دیگر روسیه با توجه به وابستگی حیاتی اروپا به خود در حوزه انرژی تاکنون در موضوعات گوناگون سیاسی از جمله نمونه اخیر اوکراین توانسته است تا حد مطلوبی از این اهرم فشار برای تحمیل خواسته‌های سیاسی خود استفاده کند. بر همین اساس، منازعه بین اوکراین و روسیه در سال‌های ۲۰۰۶ و ۲۰۰۹ به قطع صادرات گاز روسیه به اروپا انجامید و بخشی از اروپا را به تاریکی فرو برد. سال ۲۰۱۴ و با بالاگرفتن منازعه بین کیف و مسکو، صادرات گاز به اروپا به مدت ۴ ماه قطع شد. هر چند اروپا این بار با افزایش قابل ملاحظه ذخایر گاز برای مقابله با بحران آمادگی بیشتری داشت، اما دریافت نکردن گاز مورد نیاز صنایع در این مدت زمانی، تأثیرات اقتصادی منفی مهمی را بر جای گذاشت. این وضعیت مقابله با چالش وابستگی به گاز روسیه را برای کشورهای اروپایی به یک ضرورت تبدیل کرده است. در کنار افزایش بهره‌وری، به دلیل توسعه انرژی‌های نو و تجدیدپذیر و نیز تمرکز بیشتر بر استفاده از منابع داخلی اروپا، کشورهای اروپایی ناچار از تنوع بخشیدن به منابع انرژی خود هستند.

ادامه در صفحه ۱۱

رهبر انقلاب در دیدار خانواده‌های شهدای هفتم تیر با اشاره به تلاش برخی برای پوشاندن چهره هیولایی دشمن:

بزرگ رسانه‌ای آمریکا خیانت به ملت است

تشییع پر شور ۲۷۰ شهید در تهران یک حادثه عظیم، و تحرک، آمادگی و شوق و عشق و آرمان‌گرایی برخاسته از آن نقطه مقابل دلسردی، نومیدی و رکود بود



تکثیر Leader.ir

هفته هزار شهید ترور است که اغلب آنان، مردم عادی اعم از کاسب، کشاورز، کارمند، استاد دانشگاه و حتی زنان و کودکان هستند اما عاملان همه این ترورها، آزادانه در کشورهای مدعی حقوق بشر حضور دارند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، یکی دیگر از بزرگان خورشید را تزریق روحیه ایستادگی و استحکام در جامعه و تقویت روحیه مردم دانستند و با اشاره باید با شناخت عمق دشمنی دشمن برای مواجهه و مقابله در میادین جنگ نرم، از جمله عرصه فرهنگی، سیاسی و اجتماعی آماده باشد.

ایشان با انتقاد از افرادی که سعی می‌کنند چهره خشن و وحشتناک و هیولایی آمریکا را توجیه کنند خاطر نشان کردند: کسانی که می‌خواهند دشمنی خائنانه راود آمریکا و برخی دنباله‌روهای آن را با بزرگ تبلیغاتی و رسانه‌ای پوشانند در واقع به ملت و کشور خیانت می‌کنند.

رهبر انقلاب اسلامی در پایان ملت ایران را نیازمند پیام امید بخش، افشاگر و سرشار از ابتهاج شهیدان خواندند و گفتند: ملت ایران مدیون شهدا و خانواده‌های شهدا هستند و کسانی که این واقعیت را انکار می‌کنند بیگانه از مصالح ملت و در واقع اجنبی هستند اگرچه شناسنامه ایرانی داشته باشند. پیش از بیانات رهبر انقلاب اسلامی، حجت الاسلام والمسلمین شهیدی محلاتی نماینده ولی فقیه و رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران با گرمی داشت یاد و خاطره شهدای هفتم تیر گفت: علیرغم خواست دشمنان اسلام و انقلاب، یاد و خاطره شهدای هفتم تیر در کشور همیشه زنده است. معاون رئیس جمهور و رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران افزود: تاریخ انقلاب اسلامی ثابت کرد که حادثه هفتم تیر و حوادث مشابه و ترور هزاران نفر از بهترین یاران انقلاب به تنها سبب ضعف نشد بلکه عامل استقامت، پایداری، ایستادگی و صلابت روزافزون ملت ایران شده است.

ایشان با تأکید بر اینکه یکی دیگر از بزرگان خورشید را تزریق روحیه ایستادگی و استحکام در جامعه و تقویت روحیه مردم دانستند و با اشاره باید با شناخت عمق دشمنی دشمن برای مواجهه و مقابله در میادین جنگ نرم، از جمله عرصه فرهنگی، سیاسی و اجتماعی آماده باشد. ایشان با انتقاد از افرادی که سعی می‌کنند چهره خشن و وحشتناک و هیولایی آمریکا را توجیه کنند خاطر نشان کردند: کسانی که می‌خواهند دشمنی خائنانه راود آمریکا و برخی دنباله‌روهای آن را با بزرگ تبلیغاتی و رسانه‌ای پوشانند در واقع به ملت و کشور خیانت می‌کنند.

ایشان با تأکید بر اینکه یکی دیگر از بزرگان خورشید را تزریق روحیه ایستادگی و استحکام در جامعه و تقویت روحیه مردم دانستند و با اشاره باید با شناخت عمق دشمنی دشمن برای مواجهه و مقابله در میادین جنگ نرم، از جمله عرصه فرهنگی، سیاسی و اجتماعی آماده باشد. ایشان با انتقاد از افرادی که سعی می‌کنند چهره خشن و وحشتناک و هیولایی آمریکا را توجیه کنند خاطر نشان کردند: کسانی که می‌خواهند دشمنی خائنانه راود آمریکا و برخی دنباله‌روهای آن را با بزرگ تبلیغاتی و رسانه‌ای پوشانند در واقع به ملت و کشور خیانت می‌کنند.

ایشان با تأکید بر اینکه یکی دیگر از بزرگان خورشید را تزریق روحیه ایستادگی و استحکام در جامعه و تقویت روحیه مردم دانستند و با اشاره باید با شناخت عمق دشمنی دشمن برای مواجهه و مقابله در میادین جنگ نرم، از جمله عرصه فرهنگی، سیاسی و اجتماعی آماده باشد. ایشان با انتقاد از افرادی که سعی می‌کنند چهره خشن و وحشتناک و هیولایی آمریکا را توجیه کنند خاطر نشان کردند: کسانی که می‌خواهند دشمنی خائنانه راود آمریکا و برخی دنباله‌روهای آن را با بزرگ تبلیغاتی و رسانه‌ای پوشانند در واقع به ملت و کشور خیانت می‌کنند.

ایشان با تأکید بر اینکه یکی دیگر از بزرگان خورشید را تزریق روحیه ایستادگی و استحکام در جامعه و تقویت روحیه مردم دانستند و با اشاره باید با شناخت عمق دشمنی دشمن برای مواجهه و مقابله در میادین جنگ نرم، از جمله عرصه فرهنگی، سیاسی و اجتماعی آماده باشد. ایشان با انتقاد از افرادی که سعی می‌کنند چهره خشن و وحشتناک و هیولایی آمریکا را توجیه کنند خاطر نشان کردند: کسانی که می‌خواهند دشمنی خائنانه راود آمریکا و برخی دنباله‌روهای آن را با بزرگ تبلیغاتی و رسانه‌ای پوشانند در واقع به ملت و کشور خیانت می‌کنند.

ایشان با تأکید بر اینکه یکی دیگر از بزرگان خورشید را تزریق روحیه ایستادگی و استحکام در جامعه و تقویت روحیه مردم دانستند و با اشاره باید با شناخت عمق دشمنی دشمن برای مواجهه و مقابله در میادین جنگ نرم، از جمله عرصه فرهنگی، سیاسی و اجتماعی آماده باشد. ایشان با انتقاد از افرادی که سعی می‌کنند چهره خشن و وحشتناک و هیولایی آمریکا را توجیه کنند خاطر نشان کردند: کسانی که می‌خواهند دشمنی خائنانه راود آمریکا و برخی دنباله‌روهای آن را با بزرگ تبلیغاتی و رسانه‌ای پوشانند در واقع به ملت و کشور خیانت می‌کنند.

ایشان با تأکید بر اینکه یکی دیگر از بزرگان خورشید را تزریق روحیه ایستادگی و استحکام در جامعه و تقویت روحیه مردم دانستند و با اشاره باید با شناخت عمق دشمنی دشمن برای مواجهه و مقابله در میادین جنگ نرم، از جمله عرصه فرهنگی، سیاسی و اجتماعی آماده باشد. ایشان با انتقاد از افرادی که سعی می‌کنند چهره خشن و وحشتناک و هیولایی آمریکا را توجیه کنند خاطر نشان کردند: کسانی که می‌خواهند دشمنی خائنانه راود آمریکا و برخی دنباله‌روهای آن را با بزرگ تبلیغاتی و رسانه‌ای پوشانند در واقع به ملت و کشور خیانت می‌کنند.

ایشان با تأکید بر اینکه یکی دیگر از بزرگان خورشید را تزریق روحیه ایستادگی و استحکام در جامعه و تقویت روحیه مردم دانستند و با اشاره باید با شناخت عمق دشمنی دشمن برای مواجهه و مقابله در میادین جنگ نرم، از جمله عرصه فرهنگی، سیاسی و اجتماعی آماده باشد. ایشان با انتقاد از افرادی که سعی می‌کنند چهره خشن و وحشتناک و هیولایی آمریکا را توجیه کنند خاطر نشان کردند: کسانی که می‌خواهند دشمنی خائنانه راود آمریکا و برخی دنباله‌روهای آن را با بزرگ تبلیغاتی و رسانه‌ای پوشانند در واقع به ملت و کشور خیانت می‌کنند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی عصر دیروز در دیدار خانواده‌های شهدای حادثه هفتم تیر و همچنین جمعی از خانواده‌های دارای چند شهید در استان تهران، کشور و ملت ایران را مدیون شهدا و خانواده‌های شهدا دانستند و با اشاره به پیام امیدبخش، افشاگر و سرشار از ابتهاج معنوی و عزم راسخ شهدا در هر دوره‌ای، تأکید کردند: امروز کشور نیازمند عزم راسخ و شناخت دشمن و آمادگی برای مواجهه با دشمن در عرصه جنگ نرم اعم از عرصه‌های فرهنگ، سیاست و زندگی اجتماعی است و کسانی که تلاش دارند چهره هیولایی دشمن خبیث را با بزرگ بزرگ کردن رسانه‌ای بپوشانند، مخالف مصالح ملت هستند.

رهبر انقلاب اسلامی یکی از بزرگان انقلاب را باز تولید معارف اساسی اسلامی و تحقق عینی آن در جامعه دانستند و افزودند: یکی از این معارف اساسی، منظومه معارف مربوط به شهادت است که در جامعه ما محقق شد بگونه‌ای که شهدا با انگیزه و نشاط وارد میدان شدند و تلاش صادقانه آنان، با پادش بزرگ الهی شهادت همراه شد و بدون هیچ اندوه و بیعی به ملاقات پروردگار خود رفتند و آثار معنوی این شهادت‌ها در جامعه منعکس شد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، ایجاد احساس عزت در خانواده‌های شهدا و بوجود آمدن ابتهاج و نشاط معنوی و عزم راسخ در میان مردم را از جمله بزرگان خورشید را تزریق روحیه ایستادگی و استحکام در جامعه و تقویت روحیه مردم دانستند و با اشاره به حادثه هفتم تیر سال ۱۳۶۰ گفتند: حادثه بزرگی همچون هفتم تیر که آیت‌الله بهشتی و جمعی از وزرا و نمایندگان مجلس و فعالان سیاسی و انقلابی به شهادت رسیدند، بطور طبیعی باید منجر به شکست انقلاب اسلامی می‌شد اما به برکت خون این شهدا، درست عکس آنچه که تصور می‌رفت اتفاق افتاد و بعد از این حادثه، ملت متحد شد و انقلاب در مسیر واقعی و صحیح خود قرار گرفت.

تیتراژهای امروز

وزارت امور خارجه تأیید کرد

شهادت ۲ ایرانی در انفجار کویت

تهدید داعش برای تداوم حملات به مساجد شیعیان



صفحات ۱۵ و ۱۶

محمدجواد ظریف:

توافق خوب مهم‌تر از زمان است

صفحه ۲

وزیر کشور: موضوع لغو کنسرت‌ها بزرگنمایی شده است

صفحه ۱۱

بازرسی نظامی، امکان بازگشت تحریم و محدودیت تحقیق و توسعه!

۳ شرط فایوس برای توافق

صفحه ۱۱

آزم آرزوست ۱۸۹

افراط و تفریط و اعتدال در غضب

حجت‌الاسلام والمسلمین سید سعید لوسانی*

گفتیم که علمای اخلاق برای غضب ۳ مرتبه قائل هستند، که به نظر ما تقسیم‌بندی‌ها دراماتیکی است. اما غضبی که در اخلاق نگوشت شده است



آن است که انسان به واسطه بروز منیت و انانیت بر دیگران غضب و خشم بگیرد؛ نه خدا و نه مصالح خدا و نه موازین و ملاک‌های شرعی و نه مصلحت عقلی. این فرد عقلش زایل شده است و کاملاً تحت تأثیر نفسانیت قرار دارد. این عصبانیت و تندخویی نوعی بیماری روانی است که چه بسا ماهم گرفتار آن باشیم. امیرالمؤمنین علیه‌السلام می‌فرماید: «الْحَدَّةُ ضَرْبٌ مِنَ الْجُنُونِ لِأَنَّ صَاحِبَهَا يَنْدَمُ فَإِنْ لَمْ يَنْدَمْ فَجُنُونُهُ مُسْتَحْكِمٌ» آنچه البلاغ: [۵۱۳] «تندخویی گونه‌ای از دیوانگی است، زیرا تندخو پشیمان می‌شود؛ اما اگر نشود، دیوانگی در او استوار است.» به مفاد حدیث شریف توجه کنیم، تندخویی که بروز غضب و عصبانیت است، نوعی جنون آتی است که از فرد سر می‌زند و آنگاه پشیمان می‌شود. اما اگر او کرده خود پشیمان نشد، دیوانگی در او استوار و مستحکم شده است، اگرچه خودش نفهمد که دیوانه است.

مایلم در این فرصت سخنی با مسئولان و کارگزاران نظام که علی‌القاعده و طبق فرمایش حضرت امام خدمتگزار و نوکر مردم هستند، [صحیفه امام: ۲۹۷/۱، ۲۰۲/۱۳، ۳۹۵/۲۰] عرض کنم: شما کارگزاران نظام؛ هرچه مسئولیت‌تان سنگین‌تر باشد و بیشتر در معرض دیدگان مردم باشید، وظیفه‌تان سخت‌تر است، شما باید مراقب باشید که جو تندخویی و عصبانیت را در جامعه پخش نکنید. عصبانیت نسبت به دیگران بویژه منتقدان و مخالفان، مقابله با انتقاد منتقدان، آن هم با الفاظ و واژگانی که دور از شأن نظام و جامعه اسلامی است، برخورد را بالا و دور از شأن یک مسئول نظام اسلامی نداشته باشید. عصبانیت نسبت به سخنانی که حتی نوازد و اشتباه هستند، استفاده از القاب و عناوین نسبت به دیگران که نشانه عصبانیت و تندخویی است، همگی باعث می‌شود فضای جامعه رو به تندخویی و عصبانیت و غضب برود. بنابراین شما باید بیشتر مراقب باشید. به عبارت دیگر شما ۲ وظیفه دارید؛ هم خود را از غضب نفسانی خلاص کنید و هم جو و فضای عصبانیت را از جامعه دور کنید.

ادامه در صفحه ۱۱